



WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 18.05.2023 r.

Znak: ZPS-3.431.12.6.2023.KC-Ś

**Pani
Małgorzata Zambrzycka – Chomont
Kierownik
Placówki Wsparcia Dziennego
w Tarnowie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniu 20 marca 2023 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego w Tarnowie, mieszczącej się pod adresem Tarnowo 54a, Suchań. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 31/2023 z 13 lutego 2023 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Sylwia Buczkowska – główny specjalista. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacji zatrudnionych osób. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 20 marca 2023 roku.

akta kontroli str. 1 – 13

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez pana Zygmunta Pyszkowskiego – Prezesa Zarządu TPD ZOR w Szczecinie i upoważnionych pracowników oraz kierownika placówki,
- anonimowe ankiety przeprowadzone z 10 wychowankami,
- obserwacja dzieci i zajęć,
- oględziny pomieszczeń placówki,
- dokumentacja prowadzona w placówce.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Prowadzenie placówki

Placówka Wsparcia Dziennego w Tarnowie prowadzona jest na podstawie zezwolenia nr OŚW.8225.2.2020.PWD Burmistrza Suchania z dnia 22 grudnia 2020 roku. Funkcjonuje na podstawie projektu „W rodzinie siła” realizowanego przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie na terenie gminy Suchań w okresie 1.01.2021 r. – 30.06.2023 r. Działa w oparciu o statut i regulamin przyjęte przez Prezesa Zarządu TPD ZOR w Szczecinie. Zgodnie z zapisami regulaminu placówka prowadzona jest w formie opiekuńczej.

Kierownikiem placówki jest pani, która spełnia wymagania określone w art. 25 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

akta kontroli str. 14 – 19

2. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z zapisami w regulaminie organizacyjnym placówki, pobyt dzieci w placówce jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd. Przyjęcie dzieci może odbywać się na wniosek rodziców, pedagogów szkolnych lub instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

Zgodnie z zapisami projektu „W rodzinie siła”, na terenie Gminy Suchań utworzone zostały dwie placówki wsparcia dziennego (w Tarnowie i Suchanówku), w każdej po 15 miejsc dla dzieci. Z zapisów regulaminu placówki w Tarnowie nie wynika liczba miejsc w placówce, wskazano jedynie, że pod opieką jednego wychowawcy w placówce wsparcia dziennego, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15 dzieci. Z kolei w decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego znajduje się zapis, że w zajęciach uczestniczyć będzie maksymalnie 15 dzieci i młodzieży. W dniu kontroli na liście wychowanków znajdowało się 20 dzieci w wieku od 6 do 16 lat.

W związku z powyższym pouczam, aby dostosować liczbę dzieci zapisanych do placówki do zapisów ujętych w przytoczonym projekcie oraz decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Żadne dziecko nie zostało skierowane do placówki przez sąd. W placówce prowadzony był dziennik zajęć wychowawczych, roczny plan pracy oraz lista obecności wychowanków. Zapewnienie wychowankom właściwej opieki skontrolowano na podstawie analizy wpisów z 18 dni wybranych losowo (5, 15 i 25 dzień miesiąca) z ostatniego półrocza (w okresie 25.09.2022 r. – 15.03.2023 r.). Nie stwierdzono, aby liczba dzieci przebywających w placówce w tym samym czasie przekroczyła 15 osób.

W dzienniku zajęć znajdowały się zapisy potwierdzające współpracę z rodzicami dzieci oraz placówkami szkolnymi. Brakowało natomiast potwierdzenia, że placówka współpracuje z podmiotami leczniczymi, co narusza art. 23 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od pracowników placówki i wpisami w dziennikach zajęć, dzieci korzystały z pomocy w nauce i odrabianiu lekcji, a czas wolny organizowano im między innymi poprzez udział w zajęciach plastycznych, sportowych, muzycznych, artystycznych, kulinarnych oraz zajęciach z elementami socjoterapii. W zależności od pogody i pory roku organizowane były gry i zabawy na powietrzu. Dzieci chętnie korzystały z wyjść do kina, kręgielni i lodziarni. Organizowano również ogniska i imprezy okolicznościowe. W ramach projektu placówka realizuje program Aflotoun oraz we współpracy z Pepco – rozwijanie zainteresowań i pasji wśród dzieci i młodzieży.

Podczas kontroli wskazano, że 10 wychowanków objęto wzmożonym wsparciem w zakresie pokonywania trudności edukacyjnych, w tym: zajęcia wyrównawcze z matematyki, zajęcia z elementami socjoterapii, zajęcia wyciszające oraz usprawniające umiejętności pracy w grupie. W wyniku tych działań wychowankowie systematycznie nadrabiali zaległości szkolne, poprawie uległo ich zachowanie w szkole.

Podczas kontroli przeprowadzono rozmowy i ankiety z 10 wychowankami w wieku od 6 do 16 lat. Dzieci wskazały, że w placówce mają prawo m. in. do nauki, spokoju, szacunku i zabawy. Wychowankowie potwierdzili, że w placówce otrzymują pomoc przy odrabianiu lekcji, realizują swoje zainteresowania oraz mają osobę, do której mogą zwrócić się z problemami i porozmawiać o różnych sprawach. Rodzice lub inni członkowie rodzin mogą przychodzić do placówki oraz brać udział w organizowanych przez nią imprezach.

Dziewięcioro wychowanków określiło swoje relacje z pracownikami jako pozytywne. Jeden wychowanek wskazał, że p. „ciągle zwraca uwagę tylko na mnie, że coś źle robię, na pozostałych nie zwraca uwagi”. Powyższą informację przekazano podczas kontroli kierownikowi placówki.

Podczas kontroli nie stwierdzono stosowania przez pracowników zajmujących się wychowankami żadnej z form przemocy. Przeprowadzone wśród wychowanków ankiety oraz rozmowy kierowane wskazały jednak na występowanie w placówce przypadków przemocy rówieśniczej, co zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Na pytanie o występowanie w placówce zachowań przemocowych, dzieci odpowiedziały następująco:

	nie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				dorośli	dziecko
kopania, bicia, szarpania, itp.	8	0	2	0	2
wyzywania, wyśmiewania obrażania, itp.	8	0	2	0	2
zastraszania, prześladowania, gnębienia, poniżania	9	0	1	0	1
wymuszania, wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy, kradzieży	10	0	0	0	0
namawiania do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	10	0	0	0	0
namawiania do oglądania szkodliwych treści (przemoc, okrucieństwo wobec zwierząt, pornografia, zachowania szkodliwe dla zdrowia – patostreamy, wyzwania)	10	0	0	0	0

Wskazuję zatem kierownikowi placówki na konieczność obserwacji wychowanków i podejmowania działań w celu przeciwdziałania nieprawidłowym zachowaniom.

W regulaminie organizacyjnym placówki zawarte zostały prawa i obowiązki wychowanka oraz nagrody i kary, jakie mogą być stosowane w placówce. Analiza ankiet oraz rozmów przeprowadzonych wśród dzieci potwierdza, że w placówce są stosowane kary i nagrody. Jako nagrody wychowankowie wskazali słodycze, zabawki oraz przybory szkolne. Jako kary wymienili: robienie pompek, przysiadów lub pajacyków – 2 dzieci, siedzenie na krześle dopóki nie przemyśle swojego zachowania oraz telefon do rodzica – po jednej odpowiedzi. Sześcioro wychowanków podało, że w placówce nie ma kar. Podczas kontroli wskazano, że stosowanie ćwiczeń fizycznych jako kary może spowodować w przyszłości u dzieci niechęć do aktywności fizycznej.

Ośmioro wychowanków nie potrafiło wskazać, co może zrobić jeśli nie zgadza się z karą. Dzieci lubią przychodzić do placówki z uwagi na: kolegów (4 dzieci), panującą atmosferę (3 dzieci), możliwość zabawy (2 dzieci), możliwość odrabiania lekcji w ciszy (1 dziecko) i rozmowy z paniami (1 dziecko), malowanie (1 dziecko), dwoje dzieci wskazało, że w placówce podoba im się wszystko.

Na pytanie „Co chcesz zmienić w placówce?” dzieci podały następujące odpowiedzi: żeby placówka była większa, więcej wycieczek, żeby było cieplej oraz zakup „piłkarzyków” (po 1 odpowiedzi). Sześcioro dzieci nie chce nic zmieniać w placówce.

Powyższe uwagi zostały przekazane podczas kontroli kierownikowi placówki.

Podczas kontroli dokonano obserwacji dzieci i zajęć prowadzonych przez kierownika i wychowawcę placówki. W zajęciach uczestniczyło 10 dzieci w wieku od 6 do 16 lat.

Obserwowano odrabianie lekcji, zajęcia dowolne oraz przygotowanie podwieczorku. Podczas odrabiania zadań domowych przez starszych wychowanków, młodszy zaangażowani byli w prace plastyczne. Dwoje starszych wychowanków przygotowało podwieczorek dla całej grupy – gofry oraz wafle z kremem czekoladowym. Następnie dzieci zostały zaangażowane w przygotowanie marzanny. Dzieci zachowywały się swobodnie. Zajęcia były adekwatne do wieku i potrzeb wychowanków, odbywały się w przyjaznej atmosferze, a zachowanie dzieci wskazywało na ich cykliczność. Pracownicy byli mili, opanowani, okazywali zainteresowanie każdemu dziecku. Informacje i polecenia przekazywali w sposób zrozumiały. Wychowankowie chętnie uczestniczyli w zajęciach, byli zaangażowani. Obserwowane zajęcia oceniono pozytywnie.

akta kontroli str. 15 – 16, 21 – 59

3. Kwalifikacje osób zatrudnionych do opieki nad dziećmi oraz pozostałych pracowników placówki, a także wolontariuszy współpracujących z placówką

W placówce, w okresie objętym kontrolą, zatrudnione były następujące osoby:

- 1) pani – zatrudniona na stanowisku pedagoga rodzinnego, od 01.03.2021 r. pełniąc również funkcję kierownika placówki, spełnia wymagania opisane w art. 25 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) pani – zatrudniona na stanowisku wychowawcy od 01.02 do 30.06.2023 r., spełnia wymagania opisane w art. 26 ust. 1 – 2 ustawy,
- 3) pani – zatrudniona na stanowisku wychowawcy od 01.03 do 31.05.2021 r., spełniała wymagania opisane w art. 26 ust. 1 – 2 ustawy,
- 4) pani - zatrudniona na stanowisku wychowawcy od 11.06 do 31.08.2021 r., spełniała wymagania opisane w art. 26 ust. 1 – 2 ustawy,
- 5) pani - zatrudniona na stanowisku wychowawcy od 01.09.2021 r. do 31.01.2023 r., spełniała wymagania opisane w art. 26 ust. 1 – 2 ustawy.

Placówka nie korzystała ze wsparcia wolontariuszy.

akta kontroli str. 17 – 20

4. Warunki lokalowe.

Placówka spełnia wymagania lokalowe i sanitarne, posiada pozytywne opinie komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej i właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

Funkcjonuje na parterze budynku, składa się z:

- 1) jednej dużej sali, wyposażonej w stoły i krzesła oraz scenę do zajęć teatralnych; pośrodku sali znajduje się duży dywan, na którym można organizować zajęcia dla dzieci; w sali znajdują się: komputer, sprzęt audiowizualny, gry, pomoce dydaktyczne, materiały do zajęć tematycznych oraz wieszaki na odzież wierzchnią i półki na obuwie,
- 2) toalety,
- 3) kuchni wyposażonej w niezbędny sprzęt AGD oraz przybory kuchenne.

5. Sposób prowadzenia dokumentacji określonej w regulaminie placówki

W placówce prowadzona była następująca dokumentacja: wniosek o przyjęcie dziecka, karta dziecka (zawierająca podstawowe informacje o wychowanku i jego rodzinie), zgody rodziców/opiekunów prawnych, dziennik zajęć obowiązujący w danym roku szkolnym oraz dziennik pedagoga i dziennik zajęć socjoterapeutycznych. Wszystkie dzieci objęte były wsparciem placówki na podstawie zgody rodziców. Nie było wychowanków skierowanych do placówki przez sąd.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 4 losowo wybranych dzieci (.....).

W teczkach dzieci znajdowały się: wniosek o przyjęcie dziecka do placówki, zgody rodziców oraz karta dziecka, w której opisano sytuację szkolną, rodzinną i zdrowotną dziecka, a także jego potrzeby, informacje o współpracy z rodzicami i placówkami oświatowymi. Nie ujęto natomiast informacji o kontaktach z placówkami leczniczymi (co wskazano już w pkt. 2 wystąpienia).

akta kontroli str. 62 – 69

6. Przygotowanie placówki do wypełniania zadań określonych w regulaminie.

Zgodnie z dokumentacją placówka dysponowała 15 miejscami. Na dzień kontroli do opieki nad dziećmi zatrudnieni byli kierownik i wychowawca. W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że przestrzegany był przepis stanowiący, że pod opieką jednego wychowawcy może przebywać nie więcej niż 15 dzieci.

Placówka nie korzystała ze wsparcia wolontariuszy.

Zgodnie ze statutem i regulaminem placówka prowadziła zajęcia opiekuńcze, wychowawcze i dydaktyczne dla dzieci i młodzieży, organizowała dla nich wypoczynek oraz pomoc w realizacji obowiązku szkolnego. W realizacji zadań współpracowała z rodzicami i placówkami oświatowymi.

Placówka funkcjonuje minimum przez pięć dni w tygodniu, co najmniej 4 godziny dziennie, w dni nauki szkolnej, w godzinach popołudniowych. Zapewnia możliwość przygotowania posiłku z wykorzystaniem zaplecza kuchennego placówki.

akta kontroli str. 15 – 16

Podsumowanie ustaleń kontroli.

stwierdzone nieprawidłowości/ uchybienia	1) brak dokumentacji potwierdzającej współpracę placówki z podmiotami leczniczymi, 2) nieregulaminowe kary stosowane wobec wychowanków
przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	1) niedopatrzenie, 2) niewystarczające umiejętności wychowawcze pracowników placówki
skutki stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	1) zaburzone poczucie bezpieczeństwa u niektórych wychowanków, 2) braki formalne
osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości/ uchybienia	kierownik placówki, wychowawca
wpis w książce kontroli	66
uprawnienia kontrolowanej jednostki	zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostka kontrolowana może

	zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wydanych zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od daty jego otrzymania
wystąpienie otrzymują	1) kierownik Placówki Wsparcia Dziennego w Tarnowie 2) a/a

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami, w celu ich wyeliminowania oraz podniesienia jakości opieki nad dziećmi

wydaję zalecenia zwykłe:

- 1) dokumentować współpracę z podmiotami leczniczymi,
- 2) stosować metody wychowawcze adekwatnie do zapisów regulaminu organizacyjnego placówki.

W przypadku braku zastrzeżeń, proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

Na oryginale właściwe podpisy